

Gymnasieskolor i Syd AB

Org.nr. 556930-6979

**Beslut för
gymnasieskola med yrkes- och
introduktionsprogram**

---

efter tillsyn i Fria Läroverken i Ystad
belägen i Ystads kommun

Tillsyn i Fria Läroverken i Ystad

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Gymnasieskolor i Syd AB (556930-6979) under våren 2017. Fria Läroverken i Ystad besöktes av Skolinspektionen mellan den 5 april 2017 och den 7 april 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt nationell statistik för skolans program är den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna med gymnasieexamen eller studiebevis 13,1 läsåret 2015/2016. Flickornas genomsnittliga betygspoäng är något högre än pojkarnas, 13,2 jämfört med 12,9. Den genomsnittliga betygspoängen i riket var läsåret 2015/2016 14,1.

Andelen elever med gymnasieexamen av avgångseleverna är 76 procent läsåret 2015/2016. Motsvarande siffra för riket är samma läsår 90 procent.

Andelen elever med gymnasieexamen inom tre år efter att studierna har påbörjats är 67 procent läsåren 2013/2014 och 2014/2015 och för läsåret 2015/2016 var motsvarande resultat 55 procent. Detta kan jämföras med 75 procent vilket är andelen elever i riket med gymnasieexamen inom tre år läsåret 2015/2016.

Andelen elever som når grundläggande behörighet på yrkesprogrammen redovisas inte då resultatuppgiften baseras på färre än tio elever.

Andelen avgångselever med lägst betyget E i inledande kurser i gymnasiegemensamma ämnen läsåret 2015/2016 varierar mellan kurserna. I Svenska 1, Engelska 5, Naturvetenskap 1a1 alt. Naturvetenskap 1b samt Samhällskunskap 1a1 alt. Samhällskunskap 1b når alla elever lägst betyget E. I Religionskunskap 1 är det lägst andel elever som når lägst betyget E, 85 procent.

Det redovisas ingen nationell statistik avseende kunskapsresultat för elever på introduktionsprogrammen.

Trygghet och studiero

Fria Läroverken Ystad deltog hösten 2016 i skolenkäten som genomförs av Skolinspektionen med elever i år 2 och pedagogisk personal. Resultaten av enkäterna redovisas på skolenhetsnivå för varje frågeområde och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat.

Beslut

2017-06-07

3 (27)

Dnr 44 - 2016:11251

Indexet kan jämföras med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt indexvärde indikerar en negativ uppfattning.

Det finns inga redovisade resultat ifrån elevernas enkät, på grund av för få svarande.

Resultaten för den pedagogiska personalens uppfattning gällande trygghet ger indexvärdet 8,6 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 8,3. Den pedagogiska personalens uppfattning gällande studiero ger indexvärdet 6,9 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som är 7,2.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-11-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2017-11-30
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande	2017-11-30
4. Bedömning och betygssättning	Föreläggande vid vite	2017-11-30
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-11-30
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister inom centrala områden som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Tillsynen visar att undervisningen inte utgår från och omfattar examensmålen i alla ämnen. Det saknas också utrustning som behövs för att utbildningens syfte ska kunna uppfyllas.

Beslut

2017-06-07

5 (27)

Dnr 44 - 2016:11251

Skolan behöver säkerställa att alla elever som behöver det ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, samt att alla elever i behov av särskilt stöd ges sådant stöd i den omfattning som behövs.

Vidare behöver skolan utveckla sitt arbete med det arbetsplatsförlagda lärandet (APL). Tillsynen visar att inte alla elever får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper och erfarenhet för uppdraget. Tillsynen visar också att inte alla elever på introduktionsprogrammen har en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav. Vidare visar tillsynen att inte alla introduktionsprogram som erbjuds har en plan som beslutats av huvudmannen.

Tillsynen visar också att skolan behöver säkerställa att lärarna utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven samt att lärarna utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper vid betygssättning.

Skolan måste se till att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen, att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande och att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Gymnasieskolor i Syd AB att vid vite av 300 000 kr senast den **30 november 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart.

Om Gymnasieskolor i Syd AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gymnasieskolor i Syd AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd så ges eleven sådant stöd.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Utredningen visar att inte alla elever som har behov av extra anpassningar ges detta stöd i den utsträckning som behövs. I intervjuer med lärare, elevhälsans personal samt rektorn uppges att inte alla elever som är i behov av särskilt stöd ges det stöd som utredningen visar att de är i behov av. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen, trots de uppgifter som huvudmannen lämnat kring särskilt stöd, bedömningen att skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande extra anpassningar

I samtliga lärarintervjuer ges exempel på elever i behov av extra anpassningar som inte får det. Någon lärare säger att denne själv inte kan ge de anpassningar som behövs för att hen inte är utbildad för det.

En representant för elevhälsan säger att lärarna kan ge eleverna de extra anpassningarna "rent generellt". En annan representant uppger sig känna igen att det finns någon lärare som inte kan ge extra anpassningar till eleverna. Elevhälsan ger vid intervjun exempel på en elev som inte får de extra anpassningarna som eleven är i behov av.

Vid fråga ifrån Skolinspektionen om det finns elever som inte får sitt behov av extra anpassningar tillgodosett svarar rektorn "ja, det skulle jag säga". Hon uppger vidare att olika lärare är olika bra på att ge de extra anpassningarna till eleverna. Enligt kompletterande uppgifter från rektorn har det förekommit brister avseende extra anpassningar samt särskilt stöd sedan hösten 2016, dock har arbetet blivit bättre nu.

Skolinspektionens utredning gällande särskilt stöd

I samtliga intervjuer med lärare samt i intervju med elevhälsans representanter uppges att det finns elever som inte får det särskilda stödet som en utredning konstaterat de är i behov av. Enligt lärare och elevhälsans representanter handlar det i huvudsak om elever i behov av elevassistent där skolan inväntar beslut om tilläggsbelopp ifrån kommunen. Det finns, enligt lärare, elever som fått vänta på det särskilda stödet under en hel termin. Vid intervju med lärare och elevhälsans representanter säger de att skolan försöker lösa det så bra som möjligt under tiden för eleverna men att någon elevassistent inte anställs förrän tilläggsbeloppet är beviljat.

Rektorn svarar ja på frågan från Skolinspektionen om det finns elever som inte får sitt stödbehov tillgodosett. Rektorn bekräftar också att skolan inte rekryterar elevassistent innan de fått tilläggsbelopp utan omfördelar de resurser som de har. Enligt rektorn har den omfördelningen inte alltid hjälpt elevens stödbehov fullt ut.

Efter kommunikering av protokollet från skolbesöket inkommer huvudmannen med kommentarer angående protokollet. Enligt huvudmannen sätts särskilt stöd in då utredning visat att sådant behövs.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven enligt skollagen skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte en utredning om behovet av särskilt stöd ska göras enligt 3 kap. 8 § skollagen.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven, enligt 3 kap. 8 § skollagen, ges sådant stöd.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Fria Läroverken Ystad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Gymnasieskolor i Syd AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att inte alla elever ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar som motsvarar de behov eleven har. Vidare visar tillsynen att verksamheten vid Fria Läroverken brister i att ge alla elever det särskilda stöd som utredning visat att de behöver. Bristerna avseende såväl extra anpassningar som särskilt stöd försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av rektorns uppgifter att bristerna i vart fall inte är av tillfällig art.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själva upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gymnasieskolor i Syd AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven samt beslutar och informerar om betyg i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 15 §, 15 kap. 22-25 §§ skollagen; 8 kap. 2-3 §§ gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att lärarna allsidigt utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven som finns för respektive kurs.
- Se till att lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att inte alla elevers kunskaper, avseende utbildningen under deras arbetsplatsförlagda lärande, blir bedömda utifrån de nationella kunskapskrav som finns för de kurser som ingår i deras utbildning. Vidare visar utredningen att de kunskaper eleverna inhämtar under det arbetsplatsförlagda lärandet inte alltid ligger till grund för betygssättning på alla program. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolenhetens arbete med bedömning och betygssättning inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

I intervju med elever i årskurs 1 berättar de att de inte vet om det de gör ute på APL har någon koppling till de kurser som de läser i skolan. Eleverna i årskurs 2 och 3 säger i intervjuerna att de inte vet om de läser kurser på APL, det finns enligt intervjuade elever inte mål på APL-platserna angående vad de ska lära eleverna. Enligt eleverna i årskurs 2 bedöms bara närvaro och beteende på APL, det finns inte några kurser som de får betyg i. Eleverna berättar i intervjuerna att de har med sig ett APL-häfte ut på sin APL-plats. I häftet finns omdömen som enligt eleverna handlar om huruvida eleven visar engagemang, är samarbetsvillig och kortfattade beskrivningar om vad eleverna gjort. Eleverna säger sig inte veta om detta vägs in i deras betyg i de kurser som de läser. Några elever säger vid ett av intervjutillfällena att det de gör ute på APL är mest för deras egen skull. Enligt eleverna i årskurs 3 skriver handledare en bedömning om vad de ska träna på, till exempel gällande snabbhet, noggrannhet, ta initiativ och social förmåga. Eleverna i årskurs 3 vet inte hur bedömningen av det de gör på APL går till, inte heller om APL bedöms alls.

Yrkeslärare uppger vid intervjun att det är de som bestämmer vilka kursmål som ligger ute på APL. Någon lärare säger att denne informerar handledarna muntligt om vilka mål som eleverna ska jobba mot.

En annan lärare säger i intervjun att denne inte tänker ut vilka kurser som ligger ute på APL, eller vilka kursmål. Enligt lärare skriver handledare omdöme om hur eleverna fungerar på APL, det handlar om det sociala och om eleverna har handlag för yrket. Detta används sedan i bedömningen enligt en lärare. Vid fråga från Skolinspektionen till lärare vid ett av programmen på skolan huruvida det eleverna gör ute på APL-platserna ingår i kurserna vid bedömning och betygssättning svarar lärare att det görs "knappast alls", "oerhört lite", "från gång till gång".

Skolinspektionen har tagit del av skolans APL-häfte som eleverna samt handledarna har tillgång till. I APL-häftet finns en sida om elevomdöme för APL där handledaren ska kryssa i omdömen på eleven. Det som ska bedömas av handledaren är social kompetens, samarbetsförmåga, ansvar, initiativförmåga, engagemang, arbetstakt och noggrannhet samt fallenhet för branschen. Skalan som handledarna ska använda sig av är mindre bra, bra, mycket bra, utmärkt. När Skolinspektionen frågar lärarna om dessa egenskaper ligger till grund för bedömning och betygssättning säger lärare att de ser att detta inte mäter några kursmål, men att "det vill vi skriva dit nu". Lärare säger vidare i intervjun att de vid tidpunkten för tillsynen inte vet vad eleverna gör på APL samt att de har ingen nytta av vad eleverna gör på APL-platserna i sin bedömning och betygssättning.

Lärare berättar vid intervjutillfällena att de inte samarbetar kring bedömning och betygssättning och flera lärare säger att de inte fått stöd av rektorn i bedömningar trots att de är nya lärare.

Rektorn, som även undervisar i yrkeskurser på ett yrkesprogram, säger vid intervjun att hon lägger ut mål från kurser som ges inom detta yrkesprogram i APL-häftet. Enligt rektorn finns det fler yrkesprogram som gör så men det är tveksamt om det är tillräckligt tydligt och bra på ett av yrkesprogrammen. Rektor säger att rutinen när eleverna kommer tillbaka från APL är att eleverna får berätta vad de gjort och dela erfarenheter med varandra. Vidare säger rektorn att alla lärare ska göra en utvärdering. På fråga från Skolinspektionen om rektorn får in något underlag kring detta, svarar hon att hon inte får det och har ingen bild av om det görs. Rektorn säger vidare att hon har kännedom om att vissa lärare inte har koll på APL-platserna eller vad eleverna gör. Hon säger också att lärarna "bedömer olika" vad eleverna gör på APL. Enligt rektor är de omdömen som finns i APL häftet inte till grund för betygssättning, rektorn vet dock inte om alla lärare känner till det. Vidare säger rektorn att hon inte tror att eleverna känner till att de inte bedöms efter dessa egenskaper. När Skolinspektionen säger till rektorn att eleverna inte vet vad de blir bedömda utifrån på APL säger rektorn att skolan har identifierat att de behöver arbeta med detta. Enligt kompletterande uppgifter från rektorn var situationen

likadan i höstas och sedan dess har betyg och bedömning på APL varit ett prioriterat område som skolan börjat jobba med.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska betyg bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs. Enligt läroplanen ska läraren vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs. Läraren ska även beakta sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen och utifrån de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs allsidigt utvärdera varje elev kunskaper.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Fria Läroverken Ystad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Gymnasieskolor i Syd AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att inte alla elevers kunskaper, avseende utbildningen under deras arbetsplatsförlagt lärande, blir bedömda utifrån de nationella kunskapskrav som finns för de kurser som ingår i deras utbildning. Vidare visar utredningen att de kunskaper eleverna inhämtar under det arbetsplatsförlagda lärandet inte alltid ligger till grund för betygssättning på alla program.

Bristerna avseende bedömning och betygssättning gällande det arbetsplatsförlagda lärandet leder till att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av rektorns uppgifter, att bristen inte är av tillfällig art.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gymnasieskolor i Syd AB att senast den **30 november 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gymnasieskolor i Syd AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14); 4 kap. 1 § gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner.
- Se till att det finns den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

*Motivering till bedömning av brist**Bedömning*

Skolinspektionens utredning visar att undervisningen inte i alla ämnen utgår från och omfattar examensmålen. Av utredningen framgår vidare att utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppnås saknas och att detta utgör en försvårande faktor vid planering och genomförande av undervisningen. Skolinspektionen gör därför bedömningen att utbildningen inte bedrivs i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande examensmål

I intervjuerna med elever uppger de flesta elever att de inte känner till eller har pratat om examensmålen. Eleverna i årskurs 1 säger att de tror att examensmålen är det eleverna i årskurs 3 ska göra nu innan de ska sluta skolan, medan elever i årskurs 3 uppger att de inte pratat om examensmålen i relation till gymnasiearbetet. Eleverna berättar att elever ifrån olika program samläser kurser. Någon elev ger vid intervjutillfället exempel på uppgifter där de har fått möjlighet att skriva uppsats gällande sin yrkesinriktning medan andra elever säger att de läser samma sak på lektionerna oavsett vilket program de går och att skolarbetet inte är kopplat till de program som eleverna går på.

I intervju med lärare i de gymnasiegemensamma ämnena uppger en lärare att denne i planeringen av undervisningen tar hänsyn till examensmålen. Lärarna berättar i intervju att de i vissa kurser har elever från många olika program och därför "ganska lite" arbetar med examensmålen. Någon lärare uppger sig inte tittat på examensmålen i planeringen av undervisningen. Enligt de lärare som undervisar i de gymnasiegemensamma ämnena skulle det kunna vara så att yrkeslärarna pratar mer om examensmålen. Lärarna uppger att de "inte så mycket" diskuterar tillsammans kring hur de ska arbeta med examensmålen och de säger att det måste bli tydligare hur de ska arbeta med examensmålen så att eleverna förstår kopplingen mellan examensmål och kurser.

Yrkeslärare säger vid intervjun att examensmålen kommer in i deras yrkeskurser, men att de inte alltid använder begreppet examensmål. När Skolinspektionen frågar yrkeslärarna om de tror att lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena arbetar med examensmålen svarar de nej. Svaret ifrån yrkeslärarna är även nej på fråga ifrån Skolinspektionen om examensmålen genomsyrar elevens utbildning i alla ämnen. Lärare säger vid intervjun att de arbetade mycket mer för några år sedan med examensmålen, likväl att det arbetades mer med ämnesövergripande projekt då. Anledningen till att det inte görs nu är, enligt lärare, att tiden är så pressad.

Beslut

2017-06-07
15 (27)

Dnr 44 - 2016:11251

Rektorn uppger vid intervjun att yrkeslärarna är bättre på att arbeta med examensmålen än övriga lärare och att en del lärare gör det, men att det varierar vad man gör. Rektorn säger vid intervjun att hon hoppas att det finns lärare som tar med examensmålen vid planeringen av undervisningen. När Skolinspektionen vid intervjun återger för rektor vad lärare och elever sagt kring examensmålen säger rektor att lärarna borde arbeta efter examensmålen och det förvånar henne att de inte gör det.

Skolinspektionens utredning gällande utrustning

I en intervju med elever berättar de att utrustning saknas till el- och energiprogrammet och att det därför funnits moment i kurser som de inte kunnat genomföra.

På fråga ifrån Skolinspektionen om de har den utrustning som krävs för att genomföra utbildningen på el- och energiprogrammet svarar intervjuade lärare nej. Lärarna säger att det är i ämnena energiteknik samt elektroteknik utrustningen saknas vilket gör att de istället får använda bilder, hitta på simuleringsprogram eller kolla på Youtube-klipp. Enligt lärarna får avsaknaden av utrustning konsekvenser för eleverna, de blir uttråkade, tappar motivation, blir inte anställningsbara och de känner inte igen den utrustning som finns på arbetsplatserna. Lärarna säger vid intervjun att de har pratat med rektor om att utrustning saknas men att det inte finns pengar till någonting.

Rektorn säger vid intervjutillfället att hon blir förvånad över att lärare säger att de inte kan genomföra moment i kurserna, det har inte varit tillräckligt tydligt för henne. När Skolinspektionen låter rektor bemöta att även elever uttrycker att det saknas utrustning säger hon att hon tycker det är hemskt och hon säger sig hålla med om att eleverna tappar motivationen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje nationellt program ska finnas examensmål som innehåller mål för programmet. I förordningen om examensmål för gymnasieskolans nationella program anges examensmålen för respektive nationellt program. Förarbetena till skollagen (prop. 2008/09:199 s. 108) anger att examensmålen ska präglade alla kurser som ingår i utbildningen.

Enligt 2 kap. 35 § skollagen ska det för utbildningen finnas den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Fria läroverken Ystad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Gymnasieskolor i Syd AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gymnasieskolor i Syd AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12-14 §§ gymnasieförordningen)
- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämpliga. I detta ingår att skolan säkerställer att handledare har kunskaper om utbildningens mål och de kunskapskrav som finns för den kurs eller delar av den kurs som förläggs som arbetsplatsförlagt lärande.
- Se till att utbildningen på respektive introduktionsprogram följer en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen och som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.
- Se till att alla elever på introduktionsprogram har en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att alla elever inte får arbetsplatsförlagt lärande (APL) i den omfattning de har rätt till. Utredningen visar vidare att skolan inte utbildar handledare eller har kontakt med handledarna på APL-platsen på alla program. Skolinspektionen gör därför bedömningen att skolan inte säkerställer att eleverna får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget.

Skolinspektionen utredning visar att det saknas en övergripande plan för alla introduktionsprogram som anordnas för skolenheten. Det är avseende introduktionsprogram vidare utrett att inte alla elevers studieplaner är uppdaterade och visar de faktiska kurser och ämnen som eleverna läser. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte motsvarar författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Elever berättar i intervjuerna att det är i första hand deras uppgift att skaffa en APL-plats men att de kan få hjälp av lärarna om det inte går. På något program säger eleverna att det är många i klassen som inte har fått APL-plats varken nuvarande period, förra perioden och förrförra. Eleverna på samma program har, enligt elever, inte heller fått reda på om och hur man får möjlighet att ta igen sin APL. Elever i flera årskurser säger i intervjuer att de inte fick besök under sin APL och de vet inte heller om lärarna ringt till APL-platsen.

Yrkeslärare vid ett av skolans yrkesprogram uppger i intervjun att eleverna inte får APL i den omfattning som de ska ha. Lärare på samma program säger att de inte utbildar APL-handledare och ser till att handledarna tar sitt ansvar. Lärarna uppger sig inte heller ha kontakt med handledare innan eleverna går ut på APL. På fråga från Skolinspektionen hur lärarna gör för att säkerställa handledarnas kompetens svarar någon lärare att de "gör ingenting" andra säger att de gjorde det tidigare, men att det "gör vi inte längre". Lärare vid samma program säger vid intervjun att de inte heller vet om en APL-plats är relevant utifrån yrkesprogrammet.

Enligt rektorn är det yrkeslärarna som säkerställer att handledarna har rätt kompetens för uppdraget och rektorn följer upp det vid möte med yrkeslärarna. Rektorn bekräftar i intervjun att det finns lärare som inte åker ut till APL-platserna och inte heller har kontakt med handledarna. På fråga från Skolinspektionen om skolan vid tidpunkten för tillsynen kan säkerställa handledarnas kompetens svarar rektor "nej, det kan vi inte". Rektorn säger sig inte heller kunna svara på om APL-platserna som eleverna får är relevanta utifrån den utbildning som de går.

Skolinspektionens utredning gällande introduktionsprogram

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av individuella studieplaner för elever på introduktionsprogrammen. Vid intervjun säger rektorn att det inte finns något ytterligare dokument förutom de individuella studieplanerna som skolan använder för att planera elevernas utbildning.

Ingen av de inskickade studieplanerna anger vilket introduktionsprogram som eleven går på dvs. studieväg, utan endast introduktionsprogram samt respektive yrkesinriktning dvs. restaurang och livsmedel, handel och el- och energi. På en av de individuella studieplanerna anges att eleven läser ett så kallat utökat introduktionsprogram, något som inte finns enligt skollagen. När rektor får bemöta ovan uppgifter säger hon att det är "jättekonstigt", "inte lämpligt" och att hon behöver undersöka detta.

Rektorn säger sig vid intervjun inte känna till om det finns någon plan för introduktionsprogrammen som har beslutats av huvudmannen. På fråga ifrån Skolinspektionen till representant för huvudmannen om det finns någon dokumenterad, fastställt plan för introduktionsprogrammen som huvudmannen upprättat svarar representanten nej. Huvudmannen inkommer sedermera med en plan för introduktionsprogrammen. Denna innehåller inte uppgifter kring alla introduktionsprogram som finns på skolan i Ystad.

Rättslig reglering

Enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagt lärande förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. För en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig (4 kap. 14 § gymnasieförordningen).

Enligt 17 kap. 7 § första stycket skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 805) ska planen ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Enligt 17 kap. 7 § andra stycket skollagen ska det för varje elev upprättas en individuell studieplan. Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att den individuella studieplanen, när det är aktuellt, bland annat ska innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går på och om de val av kurser som eleven har gjort, elevens studier i grundskolans ämnen samt andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 455) ska denna plan i kombination med den plan för utbildningen som huvudmannen ska fastställa, ge den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning. Den individuella studieplanen ska utformas efter elevens behov och intressen samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov, i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Fria Läroverken Ystad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Gymnasieskolor i Syd AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gymnasieskolor i Syd AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i samverkan mellan lärarna på skolenheten i arbetet med att nå utbildningsmålen. Utredningen visar även att elevhälsan inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Utredningen visar också att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Skolinspektionen bedömer därför att skolans arbete i dessa avseenden inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning gällande samverkan

Elever kan vid intervjutillfällena ge något exempel på att lärare samarbetar, ex. att yrkeslärare samarbetar då vissa yrkeskurser går in i varandra, i övrigt säger de att de inte märker av något. Någon elev säger också att denne blev bedömd i en annan kurs samtidigt.

Vid en av lärarintervjuerna säger lärare att de hade behövt samarbeta kring bedömning och betygssättning men att det inte har gjorts. Yrkeslärare säger att de inte samarbetat med lärare i de gymnasiegemensamma ämnena och att förutsättningarna för att samverka är sämre nu då nästan ingen personal har hela tjänster och därför är de inte på plats samtidigt på skolan. Enligt lärare är relationerna mellan lärare goda och ambitionen är att samarbete mellan lärare ska finnas. Det är dock, enligt lärare, framförallt när de har rast eller fika som möjligheterna till samarbete finns. Enligt lärare skulle de vilja ha en dokumenterad tid till att arbeta med detta. En lärare säger i intervjun att lärare skulle behöva träffas och planera tillsammans och det finns kurser där man skulle kunna samarbeta mer men att det inte görs.

Rektorn säger i intervjun att det finns möjlighet att på måndagar samverka i planeringen av undervisningen men att man inte har kommit så långt att man satt sig ner och börjat samarbeta. Enligt rektorn har hon sett att lärarna inte samverkar och enligt henne behöver det arbetas mer tillsammans.

Skolinspektionens utredning gällande elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

I intervju med lärare säger de att de inte tycker att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande, det enda förebyggande arbete de nämner är skolsköterskans hälsosamtal och att kuratorn visar sig kontinuerligt i verksamheten.

Elevhälsans representanter säger att de har en hel del förebyggande och hälsofrämjande arbete men att det samtidigt finns områden som de inte hinner med ex. ordna föreläsningar och informationskampanjer. Enligt elevhälsans representanter kan inte alla elevhälsans funktioner arbeta förebyggande och hälsofrämjande och när Skolinspektionen frågar dem om elevhälsan främst kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande svarar de nej.

Även rektorn svarar nej på samma fråga i intervjun. Rektorn säger vidare att skolan behöver tydliggöra vad elevhälsans uppdrag är.

Skolinspektionens utredning gällande skolbiblioteket

Någon elev nämner vid intervjutillfällena att de använt skolbiblioteket någon enstaka gång, i svenska, engelska och gymnasiearbetet. De flesta elever svarar dock nej på frågan från Skolinspektionen om de använder skolbiblioteket. Elever berättar att en anledning är att utbudet inte är bra.

Intervjuade lärare bekräftar att utbudet är tunt och de flesta lärarna säger att de aldrig eller sällan använder biblioteket i undervisningen.

När rektor får bemöta de uppgifter som elever och lärare lämnat om skolbiblioteket säger hon att skolbibliotek används delvis, att det är både och vad gäller användningen och i vissa fall "skralt på den fronten". Enligt rektorn används skolbiblioteket delvis, och uppger att det är en bra och alternativ lärmiljö till klassrum.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål.

Enligt skollagen ska elevhälsan främst användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skollagen anger att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att utbildningen utformas så att eleverna, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bl.a. bibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) framgår att skolbiblioteket vanligtvis är en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Fria Läroverken Ystad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Gymnasieskolor i Syd AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

2017-06-07
24 (27)

Dnr 44 - 2016:11251

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Jenny Fahlman
Jenny Fahlman
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Fria Läroverken i Ystad

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Fria Läroverken i Ystad

Fria Läroverken Ystad är en fristående gymnasieskola i Ystad kommun. Huvudmannen för skolenheten är Gymnasieskolor i Syd AB med organisationsnummer 556930-6979. Skolan erbjuder utbildning på ekonomiprogrammet inriktning ekonomi, el- och energiprogrammet inriktning dator- och kommunikationsteknik, estetiska programmet inriktning estetik och media, handel- och administrationsprogrammet inriktning handel och service, hantverksprogrammet inriktning florist, restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning bageri och konditori, samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap samt medier, information och kommunikation. På skolan finns också introduktionsprogrammen preparand, programinriktat individuellt val samt yrkesintroduktion. Skolan leds av en tillförordnad rektor som tillträdde hösten 2016. Vid tidpunkten för tillsynen går 107 elever på skolan.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund..

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.